

PROTOKOL HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POSUDEK OPONENTA

JMÉNO STUDENTA: **Bc. Patricie Brunátová**

NÁZEV PRÁCE: Role mikrofinančních institucí a remitancí v rozvoji zemí globálního Jihu

HODNOTIL: *Magda B. Leichtová*

1. CÍL PRÁCE (jaký byl a do jaké míry byl naplněn)

Cílem práce má být vyhledat a zhodnotit vztah mezi remitancemi, mikrofinančními institucemi a rozvojem - dle str. 1. Tento cíl se podařilo naplnit.

Za nevhodnou považuji tezi, kterou chce autorka ověřovat že "**remitance dokáží ovlivnit růst HDP, který může následně způsobit změnu v hodnotě HDI**". Dovolím si nastínit, proč se tak domnívám. Pro potřeby čtení posudku stačí číst v této části ty segmenty, které jsou tučně, ostatní má sloužit jako zpětná vazba pro Patricii.

Mohu se mýlit, či něco přehlížet, ale domnívám se, že se nejedná o otázku k analýze, ale otázku matematickou, na které není co ověřovat. HDP i HDI jsou čísla vzniklá přesně daným matematickým postupem.

1/ Pokud jsou remitance započítávány do HDP (autorka v práci opakovaně předpokládá, či explicitně tvrdí např. na str. 29 že jsou, a ony zřejmě opravdu jsou, buď jako součást rent v důchodové metodě výpočtu, nebo jako zvýšené množství prostředků na spotřebu ve výdajové metodě), pak ovlivňují jeho růst (či pokles), protože prostě jsou součástí jeho výpočtu. Navíc čím větší část HDP remitance tvoří, tím větší je jejich vliv na celkovou změnu HDP, protože ostatní části ekonomiky mohou méně "korigovat" případné výpadky či nárůsty v toku remitancí. Hledím tu na vzorce, jestli se nepletu a opravdu - HDP je agregátní hodnotou, sčítáme různé příjmy/ výdaje ekonomiky a dospějeme k celkové hodnotě. Domnívám se tedy, že pokud díky remitancím nějaká část výpočtu nabývá/či se smršťuje, pak také roste či klesá HDP, vliv je tedy dán matematickou nutností ve výpočtu HDP, nikoliv kvalitativní vazbou mezi pracovníky v zahraničí a bohatstvím jejich vlasti. Tedy ano, remitance ovlivňují jaké číslo vyjde jako HDP.

2/ A protože výše HDP na hlavu je jednou ze tří složek, ze kterých se počítá HDI, tak změna v hodnotě HDP - tedy jedné ze tří proměnných, prostě změní hodnotu HDI. Úměra pak, myslím, je přímá, pokud samozřejmě růst HDP není pomalejší než přírůstek obyvatel, kdy by i při rostoucím HDP docházelo k propadu HDP na hlavu, ale i v této situaci by HDP a tedy HDP na hlavu prostě měl vliv (i když opačný) na hodnotu HDI opět jako matematická nutnost daná metodou výpočtu HDI.

Neboli prokazujeme vztah mezi třemi proměnnými (remitance, HDI a HDP), které ale jsou vzájemně závislé (remitance jsou součástí HDP a HDP je součástí HDI), vztah je tedy předem dán a není ho třeba prokazovat. Jedná se asi o špatnou formulaci, ovšem protože je prezentována jako hlavní teze, a její potvrzení jako hlavní závěr práce, myslím, že má negativní vliv na celkový dojem.

Dle obsahu práce přitom autorka chce ověřovat také roli mikrofinančních institucí (MFI) v celém procesu - což již dává celé snaze větší smysl, ovšem v ústřední tezi nejsou nijak zahrnuty a navíc, zdá se, autorku více zajímá kvalita života a distribuce bohatství, které mohou uvedené indexy také reprezentovat, ovšem míra zjednodušení a vzájemné závislosti sledovaných indexů je dle mého názoru přílišná.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita vlastní práce, vhodnost příloh)

Autorka se ve skutečnosti spíše než o matematické operace výpočtu HDP a HDI zajímá o "kvalitativní" dopady remitancí na život v rozvojových zemích a roli mikrofinančních institucí v celém procesu transferu pracovní síly do zahraničí a následně jejich peněz zpět do vlasti. Možná, kdyby teze k ověření zněla jinak - byla zaměřená na to, co skutečně autorku zajímá - bohatství a chudoba, rozvoj a kvalita života (ilustrované **mimo jiné** i HDP či HDI) - mohla do analýzy zahrnout i další aspekty problematiky a jasněji propojit jednotlivé vrcholy pomyslného trojúhelníku rozvoj - remittance - mikrofinanční instituce, který analyzuje.

Ve všech ostatních ohledech nám ovšem autorka předkládá vynikající práci. Každé z analyzovaných témat je velmi precizně a přehledně představeno v příslušné kapitole a musím říci, že se je, tezi navzdory, relativně daří propojit v případové studii. Autorka celkově podává velmi zasvěcený a pečlivě zpracovaný výklad problematiky.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, kvalita citací a používané literatury, grafická úprava)

Proti formální úpravě nelze namítnout nic. Patricie píše práci velmi kultivovaným stylem, pracuje s širokým spektrem kvalitních zdrojů, na které řádně odkazuje. Práce se velmi dobře čte a je precizně graficky zpracovaná.

4. STRUČNÝ CELKOVÝ KOMENTÁŘ (silné a slabé stránky práce, zdůvodnění níže uvedeného hodnocení)

Předložená práce je zpracována pečlivě, zodpovědně, s jasnou znalostí problematiky. Podle mého názoru nesmyslně zvolená ústřední teze (nebo spíš její formulace) trochu limituje působivost případové studie i závěrů práce. Nic to ovšem nemění na evidentní kvalitě odvedené práce v ostatních aspektech, autorka prokázala, že je velmi disciplinovaná, problematiky znalá a talentovaná badatelka a tento posudek jí má dát spíše zpětnou vazbu, než jakkoliv snižovat její schopnosti.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY URČENÉ K ROZPRAVĚ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři)

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

MEZI VÝBORNĚ A VELMI DOBŘE

DATUM: 17. května 2016

PODPIS: